

Nieuw voor Groningen: Renvogel en Blonde Ruiter

Bert de Bruin

Renvogel *Cursorius cursor*

Het zal je maar gebeuren: een nieuwe soort voor Nederland ontdekken (voor veel vogelaars is dat de stap op het pad naar onsterfelijkheid...). Het overkwam Marc Plomp. Binnen de muren van een museum!

Nietsvermoedend bracht MP in het najaar van 2005 een bezoek aan Museum Schoonewelle in Zwartsluis, Overijssel. Daar zag hij een opgezette Renvogel tentoongesteld in een van de vitrines. Op het bijgevoegde etiket was te lezen dat dit exemplaar was gevangen bij de Faan, Oldekerk, Groningen op 20 november 1909. Eenmaal thuis gekomen raadpleegde hij Zeldzame vogels van Nederland (van den Berg & Bosman 2001), maar kon dit geval daarin niet terugvinden. Hij mailde Arnoud van den Berg hierover, die verheugd reageerde op het nieuws van MP. Het geval was bekend uit het Jaarbericht van de Nederlandse Ornithologische Vereniging (vol. 7: 54, 1910). De vogel zou zich in een privécollectie bevinden, maar bleek bij inspectie door de CDNA niet te traceren. Zodoende ontbrak de documentatie en werd het geval tijdens een herziening van de Nederlandse Lijst afgevoerd (van IJzendoorn et al 1996).

Op 23 oktober 2005 heeft ondergetekende een bezoek gebracht aan het museum om de vogel te fotograferen en dus opnieuw te documenteren.

Door deze 'ontdekking' kan het geval in ere worden hersteld. In retrospect gaat het dus om een nieuwe soort voor Nederland (en dus ook voor Groningen).

Op dit moment zijn drie gevallen van deze soort bekend in Nederland. Naast dit geval was er een vondst in Elswoudsduin, Noord-Holland, op 18 oktober 1933 en meer recent

FOTO'S: BERT DE BRUIN

Renvogel – Oldekerk – 20 november 1909

het bekende geval van Camperduin en Texel, Noord-Holland van 3 tot 21 oktober 1986 (van den Berg & Bosman 2001).

Renvogel is een politypische woestijnsoort. Hij komt voor van Noord-Afrika tot aan Pakistan, het Midden-Oosten en in de Hoorn van Afrika, zuidelijk tot aan Kenia.

Drie verschillende taxa zijn bekend: de nominaat *cursor* op de Canarische Eilanden, de Sahara inclusief het Arabisch Schiereiland en de Hoorn van Afrika. Van het zuidoosten van Turkije tot aan Pakistan komt *bogolubovi* voor en op de Kaapverdische Eilanden woont *exsul* (Dickinson 2003).

Blonde Ruiter *Tryngites subruficollis*

Nog niet zo lang geleden is de website www.vogelsvangroningen.nl on-line gekomen. Deze site is het werk van vier Groningse vogelaars en moet worden gezien als een digitale voortzetting van de Lijst van Groningse Vogels (de Bruin & de Bruin

1997). De lijst op de site is officieel en heeft als doel een zo volledig mogelijk overzicht te geven van alle in Groningen waargenomen vogels (met de nadruk op de zeldzame taxa). Om nog meer documentatie te verzamelen dan bekend was uit de publicatie van 1997, hebben de samenstellers bij de introductie van de website een oproep gedaan aan alle geïnteresseerden om nog onbekend

FOTO: NICO DE VRIES

Blonde Ruiters – Harpel – 2 oktober 1982

bewijsmateriaal zoals foto's aan te leveren. Nico de Vries gaf gehoor aan deze oproep. Tijdens het naspitten van zijn fotoarchief stuitte hij op een dia van een steltloper die hij niet direct op naam kon brengen. De foto is genomen op 2 oktober 1982 op de vloeivelden van Blekslage bij Harpel in Zuidoost-Groningen. NdV dacht dat het mogelijk een interessante soort was en stuurde een scan van de dia naar Marnix Jonker, die de vogel als een juveniele Blonde Ruiters determineerde. Maar om geheel zeker te zijn raadpleegde hij ondergetekende, die een en ander kon bevestigen.

De documenten zijn direct voorgelegd aan de CDNA en die heeft het geval aanvaard. Daarom gaat deze Blonde Ruiters de boeken in als het eerste geval voor Groningen en pas de vierde voor Nederland (van den Berg & Bosman 2001).

Blonde Ruiters broedt van het uiterste noordoosten van Siberië tot Alaska en

arctisch Canada. De soort overwintert centraal en zuidelijk op het Zuid-Amerikaanse continent (Dickinson 2003). In Nederland zijn tot en met 2005 28 gevallen aanvaard (van der Vliet et al 2006).

Maar voor Groningen, en daar gaat het hier om, was dit dus het eerste geval. Nadien zijn nog zes Blonde Ruiters aan de Groningse Lijst toegevoegd. Het gaat om gevallen in mei 1986 Lauwersmeer, oktober 1988 Eemshaven, mei 2001 Eemshaven, augustus 2001 Eemshaven, mei 2001 Lauwersmeer en september 2004 Lauwersmeer (zie www.vogelsvangroningen.nl).

Dank je wel, Nico de Vries!

Literatuur

- van den Berg, A.B. & C.A. W. Bosman 2001. *Zeldzame vogels van Nederland. Avifauna van Nederland 1. Tweede, herziene druk.* GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Boekema, E.J., P. Glas en J.B. Hulscher 1983. *De vogels van de provincie Groningen.* Groningen.
- De Bruin, B. & S. de Bruin 1997. *Lijst van Groningse Vogelsoorten. Bijlage de Grauwe Gors 25: nr. 3 en 4.*
- Dickinson, E.C. (editor) 2003. *The Howard & Moore Complete Checklist of the Birds of the World. Third edition.* Princeton University Press, Princeton. New Jersey.
- van IJzendoorn E.J., J. van der Laan & CDNA 1996. *Herziening Nederlandse Avifaunistische Lijst 1800-1979: tweede fase.* *Dutch Birding* 18: 157-202.
- van der Vliet, R.E., J. van der Laan, M. Berlijn & CDNA 2006. *Rare birds in the Netherlands in 2005.* *Dutch Birding* 28: 345-365.

Bert de Bruin

Padangstraat 35a
9715 CL Groningen
bedebe@gmail.com